

Nowe standardy sprawozdawczości

Jak sprawnie i bezpiecznie przejść z UOR na MSR/MSSF i dalej je stosować

W numerze

AKTUALNOŚCI

- Obowiązuje nowy KSR 9 1
- Likwidacja środka trwałego 4
- Bilansowe ustalenie różnic kursowych 4

SPRAWOZDANIA FINANSOWE

- W czerwcu upływa termin zatwierdzenia bilansu 5
- Zdarzenia przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego 1-6
- Sprawozdania śródroczne w wersji skróconej 10

PRZYCHODY I KOSZTY

- Udzielone bonifikaty w księgach 11
- Zaliczenie wynagrodzenia do kosztów 11
- Przychód od udzielonej licencji 12
- Wydatki na kurs prawa jazdy 14

EKSPERT ODPOWIADA

- Złożenie sprawozdania do NBP 15

PORÓWNANIE PRZEPISÓW

- UOR i MSR 36, MSR 37 i MSR 38 16

Osoby prawne obowiązują Krajowy Standard Rachunkowości dotyczący sprawozdania z działalności

Nowy KSR 9 zawiera dodatkowe wskazówki i przykłady wyjaśniające, jak przedstawiać różne dane z działalności podmiotu gospodarczego.

Celem opracowania tego standardu jest pomoc w sporządzeniu sprawozdania z działalności odpowiadającego oczekiwaniom jego użytkowników – zgodnie z postanowieniami art. 49 i art. 55 ust. 2 ustawy o rachunkowości (dalej: uor). Przy czym KSR 9 mogą stosować także jednostki sporządzające sprawozdania finansowe zgodnie z MSR. Komitet nie założył stworzenia wzoru takiego sprawozdania, ponieważ ma ono bardzo zindywidualizowany charakter – przedstawia specyfikę działalności jednostki i osiągnięte przez nią wyniki operacyjne i finansowe z punktu widzenia kierownictwa podmiotu. Stanowi ono komentarz zawierający ocenę warunków, wyników i perspektyw działalności jednostki oraz wyjaśnienia umożliwiające zrozumienie specyfiki jej działalności, dokonań i sytuacji. Jednak pewne elementy i treści powinny być ujęte w takim sprawozdaniu, aby dostarczyć czytelnikom i użytkownikom przydatnych informacji. Dlatego też – jak wskazał komitet – KSR 9 ma zawierać wiele wskazówek dotyczących zawartości i struktury sprawozdania z działalności oraz zasad jego sporządzania i prezentacji.

ciąg dalszy na stronie 2

Za terminowe zatwierdzenie rocznego raportu finansowego odpowiada kierownik jednostki

Sprawozdanie finansowe podlega zatwierdzeniu nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego. U przedsiębiorców, których rok obrotowy pokrywa się z kalendarzowym i zakończył się 31 grudnia 2013 r., powinno być ono zatwierdzone w terminie do 30 czerwca 2014 r.

Nie później niż 15 dni przed terminem organu uprawnionego do zatwierdzenia sprawozdania należy je (wraz z opinią i raportem, jeśli podlegało badaniu i razem ze sprawozdaniem z działalności) przedłożyć członkom odpowiedniego organu do zapoznania się. Przepisy prawa bilansowego nie precyzują, w jaki sposób to przedłożenie powinno nastąpić – musi być to określone w wewnętrznych regulacjach podmiotu (art. 68 ustawy o rachunkowości, dalej: uor). Najczęściej jest to możliwość zapoznania się z tymi danymi w siedzibie firmy albo poprzez wewnętrzną sieć informatyczną.

ciąg dalszy na stronie 6

Tylko dla stałych Czytelników

CODZIENNY E-LETTER „E-doradca podatki i rachunkowości”

BEZPŁATNE ELEKTRONICZNE ARCHIWUM czasopisma na stronie www.emsr.pl

MOŻLIWOŚĆ ZADAWANIA PYTAŃ EKSPERTOM za pośrednictwem redakcji nd@wip.pl

TELEFONICZNY DYŻUR EKSPERTA z zakresu podatków i rachunkowości w każdą środę

Osoby prawne obowiązują Krajowy Standard Rachunkowości dotyczący sprawozdania z działalności

ciąg dalszy ze strony 1

Warto dodać, że treść KSR 9 jest zgodna z przepisami ustawy o rachunkowości oraz z wydanym przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (*International Accounting Standard Board*) dokumentem *IFRS Practice Statement Management Commentary. A Framework for presentation*.

Podobnie jak inne KSR regulacje poświęcone sprawozdaniu z działalności zawierają definicje pojęć ze standardu zgodne z uor. Komitet, opracowując ten standard, dużo miejsca poświęcił na wskazania dotyczące celów i charakteru sprawozdania z działalności.

Uwypuklone zostały tu kwestie związane z przedstawianiem danych z punktu widzenia kierownictwa, jego zorientowanie na przyszłość, rolę sprawozdania, jako uzupełnienia i dopełnienia sprawozdania finansowego. Szczegółowo omówiono cechy, jakim powinno to sprawozdanie odpowiadać (wiarygodność, istotność danych, wierne odzwierciedlenie transakcji, zdarzenia i okoliczności, sprawdzalność, porównywalność i zrozumiałość informacji). Komitet podkreślił, że w przypadku wymogu jednoczesnego przedstawienia sprawozdania z działalności grupy kapitałowej oraz jednostki dominującej i dużej zbieżności treści obu tych sprawozdań, aby uniknąć powielania informacji w obu sprawozdaniach, można w sprawozdaniu dla podmiotu dominującego jedynie zawrzeć odniesienie do sprawozdania grupy kapitałowej.

Należy jedynie zwrócić uwagę, aby dotyczyły one tego samego okresu i były udostępniane w tym samym czasie. Druga możliwość, którą przewidziano w takiej sytuacji, to dwuczęściowe sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej: jednostki dominującej oraz części prezentującej informacje dotyczące całej grupy kapitałowej.

Sprawozdanie z działalności musi charakteryzować się podobnymi cechami jak sprawozdanie finansowe. Komitet szczególną uwagę poświęcił części 4, podkreślając użyteczność, wiarygodność, przydatność, zrozumiałość oraz porównywalność informacji w czasie i pomiędzy podmiotami, a także przejrzystość i spójność. Szczegółowo objaśniono, co należy rozumieć pod tymi pojęciami.

W niektórych sytuacjach będzie możliwe ograniczenie zakresu informacji zawartego w sprawozdaniu z działalności. Taką możliwość ma kierownictwo z uwagi na:

- zagrożenie naruszenia słusznego interesu jednostki wynikające z ujawnienia poufnych informacji,
- charakter informacji uzasadniającej opóźnione przekazywanie ich do publicznej wiadomości; informacje te mogą dotyczyć np. prowadzonych negocjacji, umów zawartych pod warunkiem zawieszającym, stron lub warunków niektórych umów itd.,
- wysoki koszt pozyskania informacji, przewyższający korzyści z nich płynące. Sprawozdanie to służy objaśnieniu informacji już pozyskanych, które znajdują się

w sprawozdaniu finansowym lub były przygotowane do celów zarządzania jednostką.

KSR 9 zwraca też uwagę na następujące kwestie:

- wyraźne zidentyfikowanie dokumentu i wyodrębnienie go spośród innych informacji publikowanych przez jednostkę,
- zasady podpisywania sprawozdania z działalności i ewentualnej odmowy złożenia tego podpisu,
- udostępnianie sprawozdania z działalności w tym samym terminie co sprawozdanie finansowe, którego dotyczy,
- wskazanie zakresu badania lub przeglądu (jeśli było takowemu poddane) oraz załączenie opinii lub raportu sporządzonych przez eksperta (w tym biegłego rewidenta), za jego zgodą,
- zasady przechowywania sprawozdania z działalności.

W nowym KSR dużo miejsca poświęcono zawartości sprawozdania z działalności – informacje te są zilustrowane licznymi przykładami, w jaki sposób dane mogą być przedstawione. Znajdą się tu:

- charakterystyka działalności (rozwój działalności, branża, specyfika działalności, rynek i pozycja konkurencyjna, otoczenie makroekonomiczne i regulacyjne, wyroby, towary i usługi, procesy, struktura i organizacja wewnętrzna, zasady zarządzania, czynniki i sposób tworzenia wartości),
- cele i strategia jednostki,
- zasoby, relacje z interesariuszami i ryzyko,

UZYSKAJ ROZWIĄZANIE SWOJEJ SPRAWY

Telefoniczne Pogotowie Księgowe

W każdą środę w godz. 11.00–13.00

na Twój telefon czekają nasi eksperci pod nr. tel. **22 318 07 36**

Szanowny Czytelniku

Do końca czerwca trzeba zatwierdzić sprawozdania finansowe za zeszły rok.

To już ostatni dzwonek na wykonanie księgowych obowiązków. Sprawozdanie finansowe trzeba zatwierdzić w ciągu sześciu miesięcy od zakończenia roku. W fir-

mach, w których rok obrotowy pokrywa się z kalendarzowym, termin upływa więc 30 czerwca.

Zatwierdzać sprawozdanie finansowe musi zgromadzenie wspólników. Jego obowiązkiem jest zbadanie, czy bilans odpowiada wymogom formalnym przewidzianym w ustawie o rachunkowości. W pierwszej kolejności należy sprawdzić, czy zostało ono należycie podpisane.

Jeśli w tej kwestii nie uwzględniono wymogów przewidzianych w art. 52 ustawy o rachunkowości, wówczas sprawozdanie nie może zostać zatwierdzone do chwili usunięcia tego braku – wynika z wyroku Sądu Najwyższego, sygn. akt II CSK 350/11.

Lidia Pogodzińska
redaktor prowadząca

- wyniki działalności, sytuacja finansowa i perspektywy rozwojowe, w tym mierniki efektów, wskaźniki finansowe,
- zasady przedstawiania informacji na temat ładu korporacyjnego.

Szczególne miejsce może w sprawozdaniu finansowym zajmować informacja o różnych rodzajach ryzyka związanych z instrumentami finansowymi. Jednostki w tym zakresie powinny pokazać:

- rodzaj ryzyka, na jakie są narażone w związku z posiadaniem instrumentów finansowych (ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe – zmiany cen, ryzyko istotnych zakłóceń przepływów pieniężnych oraz utraty płynności finansowej),
- przyjęte cele i metody (w tym narzędzia zarządzania ryzykiem, na które jednostki są narażone w związku z posiadaniem instrumentów finansowych, w tym: metody identyfikacji i pomiaru ryzyka, metody sterowania i kontroli ryzyka. W szczególności opisuje się metody zabezpieczania istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń, charakter zabezpieczanego ryzyka, rodzaj stosowanych instrumentów zabezpieczających, miary stosowane do oceny efektywności zabezpieczenia, np. bieżący monitoring limitów ryzyka i niezbędne korekty zakresu zabezpieczenia, charakter powiązań zabezpieczających (mikrozabezpieczenie, portfelowe, makrozabezpieczenie).

Opis charakteru ryzyka może nastąpić na przykład za pomocą miar wrażliwości, zmienności lub zagrożenia.

Podobnie należy ujawnić w sprawozdaniu z działalności dane na temat zdarzeń nietypowych, jednorazowych, które znacząco wpływają na działalność jednostki, wyniki i sytuację finansową oraz majątkową, ich charakter oraz zakres wpływu w objętym sprawozdaniem okresie oraz przewidywany w przyszłości.

Należy wziąć pod uwagę zdarzenia, jakie nastąpiły w roku obrotowym i te po jego zakończeniu, do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego. W sprawozdaniu z działalności powinny znaleźć się informacje dotyczące:

- zawarcia lub zakończenia umów o współpracę lub innych istotnych umów – przedstawienie strony tej umowy, cel i charakter współpracy oraz przewidywane skutki podjętej decyzji.
- przejęć, połączeń oraz podziału jednostki – podstawy prawne oraz uzasadnienie ekonomiczne,
- restrukturyzacji bądź racjonalizacji (jeśli jednostka je prowadzi lub zamierza przeprowadzić) – powinny być ujawnione cel, zamierzone działania i ich horyzont czasowy oraz już przeprowadzone działania, planowane i poniesione nakłady oraz planowane i osiągnięte efekty,
- sporów zbiorowych,
- istotnych spraw spornych.

W niektórych przypadkach Komitet zaleca nawet przygotowania danych pro-forma – tak aby czytelnicy sprawozdania mogli zrozumieć sytuację jednostki i mieć możliwość przeprowadzenia analiz długookresowych. Informacje finansowe hipotetyczne (czyli pro-forma) powinny przedstawiać dane porównawcze, ustalone zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości wiążącymi jednostkę, dla takich warunków, jakie istniały w okresie sprawozdawczym.

Zwrócono także uwagę na przedstawienie zasad ładu korporacyjnego. Obowiązkiem w tym zakresie mają jednostki emitujące papiery wartościowe dopuszczone do obrotu na jednym z rynków regulowanych Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Dla spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie zasady (dobre praktyki) ładu korporacyjnego określiła Rada Giełdy. W sprawozdaniu

z działalności jednostka powinna wskazać zbiór zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega, bądź ten, który przyjęła dobrowolnie, a także podaje informacje związane ze stosowaniem zasad ładu korporacyjnego, w tym także wykraczających poza wymogi przewidziane regulacjami. W szczególności powinny być to takie dane, jak:

- wskazanie zasad ładu korporacyjnego, które nie były przez jednostkę stosowane, wraz z wyjaśnieniem okoliczności i przyczyn odstąpienia od stosowania danej zasady oraz sposobu, w jaki spółka zamierza usunąć ewentualne skutki braku zastosowania danej zasady lub jakie kroki zamierza podjąć, by zmniejszyć ryzyko wynikające z niestosowania danej zasady w przyszłości;
- opis sposobu działania walnego zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania;
- skład osobowy i zasady działania organów zarządzających i nadzorczych spółki oraz ich komitetów;
- opis podstawowych cech stosowanych w jednostce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych wraz z jego oceną,
- informacje na temat posiadaczy papierów wartościowych jednostki posiadających znaczne pakiety akcji, z uwzględnieniem uprzywilejowania akcji.

Źródło opracowania:

Komunikat ministra finansów z 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości nr 9 „Sprawozdanie z działalności” (Dz.Urz. ministra finansów z 15 maja 2014 r. poz. 17).

■ dr Katarzyna Trzpiotła
wykładowca na Wydziale Zarządzania
Uniwersytetu Warszawskiego

... pracownik znów zagubił fakturę.

Musiałam czekać na **duplikat**, przez co nie zaksięgorwałam jej na czas.

... 3 faktury przyszły z **opóźnieniem**, a jedna **zaginęła** na poczcie.

... w czasie kontroli znalezienie **właściwej** faktury zajęło mi godzinę

Przejdź na e-faktury

- ▶ Otrzymasz je i zaksięgujesz zawsze na czas
- ▶ Koniec z czekaniem na duplikat
- ▶ Z elektronicznego archiwum wydrukujesz potrzebną Ci fakturę

www.efaktura.wip.pl

e
Faktura

